

CampusOnlinen verkkopalvelun käytettävyyden arviointi

Riki Sharma

2020 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

CampusOnlinen verkkopalvelun käytettävyyden arviointi

Riki Sharma
Tietojenkäsittely
Opinnäytetyö
Lokakuu, 2020

Tämän opinnäytetyön tarkoitus oli löytää ammattikorkeakoulujen opintotarjontaportaalina toimivasta verkkopalvelusta käytettävyyssongelmia, jotta kyseisen verkkopalvelun käyttäjillä olisi tulevaisuudessa sen kanssa entistä parempi käyttökokemus.

Opinnäytetyön teoria osuudessa keskityttiin käytettävyyteen ja käytettävyyssarviointiin, sekä heuristiseen arviointiin käytettävyyssarviointimenetelmänä.

Tämän opinnäytetyön tutkimusosassa on käytetty heuristista arviointia, missä käytettävyyssongelmat ja niihin ehdotetut ratkaisuehdotukset on tuotu esille asiantuntija-arvion avulla. Asiantuntija-arvio käytettävyyssarvioinnin menetelmänä antaa mahdollisuuden lisätä ymmärrystä verkkosivujen käyttäjäkeskeisestä kehittämisestä, myös heille, joilla ei ole aiempaa tietoa käytettävyydestä, antamalla yleisiä käytettävyyteen liittyviä suosituksia.

Käytettävyyssarvioinnilla saatiin selville käytettävyyssongelmia ja sillä esitettiin käytettävyyssperiaatteita mitä noudattamalla suurin osa käytettävyyssongelmista ratkottaisiin. Pääsääntöisesti arvioitu verkkopalvelu oli kiitettävän käytettävä, eikä käytettävyyssongelmat ollut niin kriittisiä, että ne olisi estänyt käyttäjiä tekemästä verkkopalvelun päätoimintoja. Yleisimmät ongelmat liittyivätkin visuaalisuuden yhtenäisyyden puutteeseen.

Riki Sharma

Usability inspection of CampusOnline webservice

Year 2020 Pages 23

The purpose of this thesis was to find usability issues from a web service that offers online courses from universities of applied sciences, so the users of this web service can have a more pleasant and productive user experience in the future.

The theoretical part of this thesis was focused on usability and usability inspection, as well as heuristic evaluation as a method of usability inspection.

The research part of this thesis used heuristic evaluation, where usability issues and their proposed solutions were presented with an expert review. Expert review as a method of usability inspection gives the opportunity to increase understanding of user centered design of websites, even to those who have no prior knowledge of usability, by giving them general usability guidelines.

The usability inspection discovered usability issues and it provided usability principles, when followed would solve most of these issues. Overall the inspected web service was commendably usable, and the usability issues that were found weren't critical enough to restrict users from doing the primary tasks of the web service. Most common problems were related to a lack of visual uniformity.

Keywords: usability, usability inspection, expert review

Sisällys

1	Johdanto.....	6
2	Työn lähtökohdat.....	6
2.1	Kehittämiskohteen kuvaus ja kehittämistavoitteet	6
2.2	Tutkimuskysymykset	7
2.3	Aihealueen rajaus	7
2.4	Keskeiset käsitteet.....	7
3	Käytettävyys ja sen arviointi	8
3.1	Käytettävyys	8
3.2	Käytettävyysarviointi	9
3.3	Heuristinen arviointi	9
4	Kehittämismenetelmät	10
4.1	Asiantuntija-arvio	10
4.2	Reliabiliteetti ja validiteetti	10
5	case CampusOnline.....	11
5.1	Yläpalkki ja päävalikko.....	11
5.2	Hero-osio	14
5.3	Napit	15
5.4	Keskitys.....	16
5.5	Otsikointi	16
5.6	Painotus	17
5.7	Footer.....	19
5.8	Hakulomakkeen tekstihaku	19
5.9	Hakulomakkeen palstat	19
5.10	Hakulomakkeen hakunappi	20
6	Kehittämiskohteen tulokset.....	21
	Lähteet.....	22
	Kuviot	23

1 Johdanto

Opinnäytetyössä tarkastellaan käytettävyyttä ja käytettävyysarviointia. Käytettävyysarvioinnin menetelmiä hyödynnetään verkkopalvelun käyttöliittymän käytettävyyden kehittämiseen. Tutkimuksessa käytetään asiantuntija-arviota käytettävyysarvioinnin menetelmänä.

Asiantuntija-arviota käytettiin etsimään käytettävyysoongelmia käyttöliittymästä. Asiantuntija-arvio tarjoaa löydettyihin käytettävyysoongelmiin visualisoituja ratkaisuehdotuksia ja se pyrkii lisäämään samalla lukijan ymmärrystä hyvistä käytettävyyseriaatteista.

Kehittämisen kohde on CampusOnline.fi-palvelu, joka tarjoaa verkko-opintoja ammattikorkeakouluista. Asiantuntija-arvio pyrkii tekemään CampusOnline.fi-palvelusta käytettävämmän ratkaisuehdotuksilla.

2 Työn lähtökohdat

Tutkimuksessa perehdyttiin yleisesti verkkosivujen asiantuntija-arvioon käytettävyyden arvioinnin menetelmänä. Kirjatun teorian avulla on luotu CampusOnline.fi-sivustolle asiantuntija-arvio, jonka tarkoitus on tuoda sivun käytettävyysongelmat esille. Asiantuntija-arvio sisältää korjausehdotuksia jokaiselle esiin tuodulle käytettävyyden ongelmakohdalle, joka antaa lähtökohdan parantaa CampusOnline.fi-sivujen seuraavaa iteraatiota.

Asiantuntija-arvio pyrkii lisäämään lukijan ymmärrystä käytettävien verkkosivujen kehityksestä, eikä toimia ainoastaan sivuston käytettävyysongelmien ja korjausehdotuksien kokoelmana. Tämä asiantuntija-arvio pitää suurena prioriteettina korjausehdotuksien vaikutuksien visualisoinnista, varsinkin jos ongelma on luonteeltaan kosmeettinen.

Visualisoimalla ongelma-kohtia, korjausehdotuksia ja niiden eroa pyritään mahdollistamaan hyvien verkkopalvelukehityksen käytäntöjen kokeminen. Asiantuntija-arvion ei ole tarkoitus toimia siis kritiikkinä tai vaatimuslistana, vaan auttaa CampusOnline.fi-sivuston tulevaisuutta lisäämällä aitoa ymmärrystä käytettävyydestä.

2.1 Kehittämiskohteen kuvaus ja kehittämistavoitteet

Campusonline.fi on opintoportaali, joka mahdollistaa ammattikorkeakoulujen opintojaksojen suorittamisen verkossa. Opintotarjontaportalissa yhdistyy yli 20 ammattikorkeakoulun verkko-opintotarjonnat.

Tilastokeskuksen koulutustilastojen mukaan amk- ja yamk-tutkintoon johtavassa koulutuksessa oli vuonna 2018 noin 142 000 opiskelijaa. CampusOnline.fi sivulla uniikkeja kävijöitä oli lukuvuoden aikana 134 351. (CampusOnline 2020.)

Sivuston ominaisuus, joka eniten tarvitsee käytettävyyssarviointia, on opintojaksohaku. Sitä käyttäjät tulevat ensisijaisesti sivulle tekemään. Ottaen huomioon sivuston aktiivisuuden ja yhteistyöammattikorkeakoulujen suuren määrän, hakuprosessiin muodostuu välttämättä monimutkaisuuksia, kuten useita hakusuodattimia ja monta sivua hakutuloksia. Tämä tekee siitä herkän käytettävyysoongelmille. Suurin osa käytettävyyden arvioinnista kohdistuu opintojaksohakusivulle.

2.2 Tutkimuskysymykset

Opinnäytetyö keskittyy vastaamaan seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

- Minkälaisia käytettävyysoongelmia CampusOnline-palvelussa on?
- Miten nämä käytettävyysongelmat voitaisiin korjata?

Opinnäytetyön tavoitteena oli löytää CampusOnline-sivustolta käytettävyysoongelmia käyttäen asiantuntija-arviota ja esittää näihin ratkaisuehdotuksia. Näiden avulla palvelun käyttökokemuksesta tulee kaikin puolin sujuvampi.

CampusOnline tarjoaa aidosti tarvitun palvelun oppilaille ja sivustolla on paljon liikennettä. CampusOnlinen tarkoitus on olla oppilaille avuksi opintotarjonnan tiedottamisessa, ja käytettävyysongelmat ovat tätä tarkoitusta estäviä, relevantteja tekijöitä.

2.3 Aihealueen rajaus

Opinnäytetyön aihealue rajattiin keskittymään asiantuntija-arvion rooliin käytettävyyssarviointimenetelmänä. Sen ymmärryksen pohjalta CampusOnline-palvelulle tehtiin asiantuntija-arvio.

Asiantuntija-arviossa käytettiin Windows 10-käyttöjärjestelmää ja Chrome-selainta tietokoneella resoluutiolla 1920x1080. Laajakuvanäkymän lisäksi käytettiin Chromen ominaisuutta simuloida laitenäkymä, mikä on puhelimen kaltainen (Galaxy S5, 360x640). Asiantuntija-arviossa on otettu huomioon responsiivisuus, mutta ei selainyhteensopivuus.

Aihealueeseen kuuluu palvelun selkeys, helppokäyttöisyys ja visuaalisuus. Itse sisällön ymmärrettävyyteen tai saavutettavuuteen asiantuntija-arvio ei ota kantaa.

2.4 Keskeiset käsitteet

Käytettävyys.

Verkkosivujen käytettävyydellä tarkoitetaan käyttäjän kykyä saavuttaa käyttötarkoituksensa päämäärä miellyttävästi ja tehokkaasti.

Käytettävyyssarviointi.

Verkkosivujen käytettävyyssarvioinnilla tarkoitetaan menetelmiä, joilla saadaan selville arvioitavan verkkosivun käytettävyys.

Iterointi.

Iterointi on menetelmä, missä samoja työvaiheita toistetaan niin kauan, kunnes toistot halutaan lopettaa. Yhtä työvaihetta kutsutaan iteraatioksi.

Hero.

Hero on nettisivun yläosasta löytyvä banneri, mikä on yleensä suuren kuvan muodossa.

Footer.

Footer on nettisivun alapuolelta löytyvä sisältöosio.

3 Käytettävyys ja sen arviointi

Tässä luvussa keskitytään käytettävyyteen ja käytettävyyssarviointiin. Heuristiseen arviointiin syvennytään käytettävyyssarvioinnin menetelmänä.

3.1 Käytettävyys

Tietokoneiden yleistyessä ihmisten käyttöön, kehittäjät, jotka pitivät käyttäjän huomioonottamista tärkeänä, puhuivat ”käyttäjäystävällisyydestä”. Tämä termi ei kuitenkaan osoittautunut päteväksi. Mitä yksi käyttäjä pitää ystävällisenä, voi toiselle olla ärsyke. Ohjelmistojen ja palvelujen päämäärä ei myöskään ole rekisteröityä käyttäjän mieleen ystävällisenä, vaan tukea käyttäjää siinä, mitä hän haluaa saada aikaiseksi. Käyttäjäystävällisyyden korvasi käytettävyys. (Nielsen 1993, 23.)

Onkin tärkeää ymmärtää, että käytettävyys ei ole yksiulotteinen osa käyttökokemusta. Käytettävyys pitää sisällään monta aspektia ja on yleensä jaettu seuraavaan viiteen attributtiin:

1. Opittavuus, miten helppoa käyttäjien on saada aikaiseksi perustehtävät, kun he ensimmäistä kertaa törmäävät käyttöliittymään?

2. Tehokkuus, kun käyttäjät ovat oppineet käyttöliittymän, miten nopeasti he saavat tehtävän tehdyksi?
3. Muistettavuus, kun käyttäjät pitävät tauon ja palaavat takaisin, kuinka nopeasti he pystyvät vakiinnuttamaan aiemman tehokkuuden?
4. Virhealttius, kuinka monta virhettä käyttäjät tekevät, kuinka kriittisiä nämä virheet ovat ja kuinka helppoa on palautua näistä virheistä?
5. Tyytyväisyys, kuinka mukavaa käyttö on?

(Nielsen 2012.)

3.2 Käytettävyyssarviointi

Käytettävyyssarviointi on kokoelma kustannustehokkaita ja helppokäyttöisiä menetelmiä, millä voidaan evaluoida käyttöliittymän käytettävyys. Käytettävyyssarviointi on käytettävyyssitestauksen kanssa yleisin tapa löytää käytettävyyssongelmia käyttöliittymästä. Käytettävyyssarviointi eroaa käytettävyyssitestauksesta siinä, että käytettävyyssitestauksessa käytetään oikeita käyttäjiä tiedonkeruun osana. Koska käytettävyyssarvioinnissa ei tarvita oikeita käyttäjiä, se on usein halvempaa kuin käytettävyyssitestaus. On kuitenkin tärkeää ymmärtää, että käytettävyyssarviointi ei korvaa käytettävyyssitestauksia, ja usein paras tapa on yhdistää menetelmiä molemmista kategorioista. (Nielsen 1994.)

3.3 Heuristinen arviointi

Heuristinen arviointi on käytettävyyssarvioinnin tunnetuin menetelmä, missä yksi tai useampi käytettävyyssasiantuntija arvioi käyttöliittymän käytettävyyttä tiettyjä käytettävyyssperiaatteita seuraten. Näitä periaatteita kutsutaan heuristiikoiksi. (Nielsen 1994.)

Tunnetuin ohjelista, jonka avulla tehdään heuristista arviointia, on seuraava Nielsenin 10 kohdan lista.

1. Järjestelmän tulisi pitää käyttäjä tietoisena siitä mitä tapahtuu relevantin palautteen kautta.
2. Järjestelmän tulisi puhua käyttäjän kielellä, termeillä ja konsepteilla, jotka ovat käyttäjälle valmiiksi tuttuja, eikä käyttää liian teknistä kieltä.
3. Järjestelmän tulisi antaa käyttäjälle ”häätäuloskäynti”, jos käyttäjä valitsee väärän toiminnon. Tämän voi tehdä esim. tukemalla ”kumo”-toiminnallisuutta.
4. Käyttäjän ei pitäisi ihmetellä, tarkoittaako eri sanat, tilanteet ja toiminnot samaa asiaa. Ole johdonmukainen ja pidä järjestelmä yhtenäisenä.
5. Virhetilanteiden syntymistä tulisi välttää.
6. Minimoi käyttäjän muistikuormitusta.

7. Käyttäjän tarpeiden mukaista joustavuutta ja käytön tehokkuutta tulisi tukea.
8. Pidä järjestelmä minimalistisena. Jokainen tiedonpätke taistelee käyttäjän huomiosta muun annetun tiedon kanssa.
9. Virheilmoitusten tulisi antaa informaatiota tilanteesta tavalla, minkä käyttäjä ymmärtää.
10. Tarjoa apua ja dokumentaatiota käyttäjälle.

(Nielsen 1994.)

4 Kehittämismenetelmät

Tässä luvussa perehdytään kehittämistyöhön, sekä ymmärretään asiantuntija-arvio menetelmänä sen suuremmissa käytettävyystekniikan kontekstissa.

4.1 Asiantuntija-arvio

Tämän työn tulos on asiantuntijaraportti, joka perustuu heuristiseen arviointiin. Heuristinen arviointi on kaikista käytettävyyssarvioinnin menetelmistä epävirallisim, joten sen lopputulos on paljolti riippuvainen arvioitavan kokonaisuuden realiteeteista ja siitä, miten löydettyä tietoa halutaan tuoda esille. Teknisesti korrektia tapaa tehdä heuristista arviointia ei siis ole olemassa. Eri tilanteisiin ehdotetaan eri menetelmiä, mikä teknologioiden ja niiden tarpeiden muuttuessa on ajankohtaista. (Nielsen, 1994.)

Perinteisesti käytettävyyssarvioinnissa on täysin keskitytty toiminallisuuteen ja käyttökelpoisuuteen, mutta verkkosivukokonaisuuksissa visuaalinen mukavuus on yksi käytettävyyden ydinosista. Joskus siis on perusteltavissa tehdä päätöksiä, joissa visuaalisuus voi tulla prioriteettina toiminnallisuuden edelle. (Sutcliffe 2002.)

4.2 Reliabiliteetti ja validiteetti

Tutkimustyössä on tärkeää pystyä arvioimaan sen menetelmien luotettavuutta. Reliabiliteetti ja validiteetti ovat konsepteja, joilla arvioidaan tutkimuksen laatua. Reliabiliteetilla tarkoitetaan tutkimustulosten toistettavuutta. Validiteetilla tarkoitetaan tutkimuksen pätevyyttä. (Middleton 2019.)

Laadullisen tutkimustyön täsmällisyyden puutetta on kritisoitu, väittäen tutkijoiden henkilökohtaisten mielipiteiden ja niihin vaikuttavien asenteellisuuksien heikentävän tutkimuksen reliabiliteettia ja validiteettia. Menetelmiä mitä käytetään määrällisen tutkimustyön reliabiliteetin ja validiteetin osoittamiseen ei voida kuitenkaan käyttää laadullisen tutkimustyön kanssa. Reliabiliteetti ja validiteetti relevantteina käsitteinä on siksi

jatkuvan väittelyn aiheena laadullisen tutkimustyön piireissä. Koska laadullisella tutkimustyöllä on eri tarkoitus, muita viitekehyksiä tutkimuksen täsmällisyyden arviointiin ehdotetaan jatkuvasti. (Noble & Smith 2015.)

5 Case CampusOnline

Tässä luvussa havainnollistetaan ongelmakohdat ja niiden ratkaisuehdotukset. Visualisoinnin lisäksi ongelmien lähtökohtia on pyritty selittämään ymmärrettävällä tavalla.

Olen useamman vuoden itsenäisesti opiskellut verkkosivukokonaisuuksien käytettävyyttä ja markkinoinut itseäni työmarkkinoille käytettävyyssiantuntijana. Olen tehnyt yrityksille asiantuntija-arvioita ja työskennellyt verkkopalvelukehittäjänä käytettävyyssfokuksella verkkokauppojen konsultaatioon erikoistuvassa yrityksessä. Opinnäytetyö perustuu asiantuntija-arvioon missä itse toimin käytettävyyssiantuntijana.

5.1 Yläpalkki ja päävalikko

Yläpalkin ”kontrasti”-nappi vaikuttaa ainoastaan palkin alla oleviin navigaatiolinkkeihin, joten sen hyödyllisyys jää turhan suppeaksi. Ehdotuksessa on poistettu koko nappi, minkä avulla yläpalkki yksinkertaistuu (kuvio 1).

Kuvio 1: Yläpalkki

Kielivalikossa on oletusarvoisesti senhetkinen kieli sanana. Jos käyttäjä päätyy sivuston kielivariaatioon, jota hän ei ymmärrä, voi kielivalinnan löytäminen olla kieliosaamisen puutteissa vaikeaa. Ehdotuksessa on lisätty sen kielen maan lippu sanan viereen, mikä helpottaa kielivalinnan löytämistä.

Yläpalkki ja päävalikko on täysin kiinni toisissaan, minkä huomaa varsinkin kapeammilla näytöillä. Lisäämällä niiden välille tilaa ne erottavat paremmin toisistaan. Sivustoa on myös yleisesti hyvä yhtenäistää niin, että jokaiseen klikattavaan elementtiin käytetään brändiväriä, mikä on tässä tapauksessa punaoranssi (#ff5a57). Näin navigointi sivustolla helpottuu, koska brändiväri toimii klikattavuuden merkitsijänä.

Yllä olevassa korjausehdotuksessa havainnollistetaan yläpalkkia ja päävalikkoa mihin on otettu nämä seikat huomioon.

Mobiilinäkymässä avautuvassa navigaatiovalikossa tuodaan uusi keltainen taustaväri (#ffbc49) ja purppura linkkiväri (#c9347c) mukaan (kuvio 2).

Kuvio 2: Päävalikko mobiilinäkymässä

Värejä kannattaa yleensä rajoittaa niin paljon kuin mahdollista. Koska valikon varjo erottaa sen muusta sivusta onnistuneesti, taustaväriin voi jättää valkoiseksi ja linkit brändiväriin mukaisesti. Näin se toimii yhtenäisesti muun kokonaisuuden kanssa. Yllä visualisoitu korjausehdotukset.

5.2 Hero-osio

Hero-osion taustakuva ja sisältöosio voi taistella toistensa kanssa huomiosta, sillä niitä ei ole liiallisesti erotettu toisistaan (kuvio 3).

Kuvio 3: Hero-osio

Tässä esimerkissä taustakuvan syksyisten lehtien punaiset sävyt sulautuvat jossain määrin sisältöosion taustaväriin kanssa. Näissä tapauksissa sisältöosiota voi erottaa taustastaan monella tapaa:

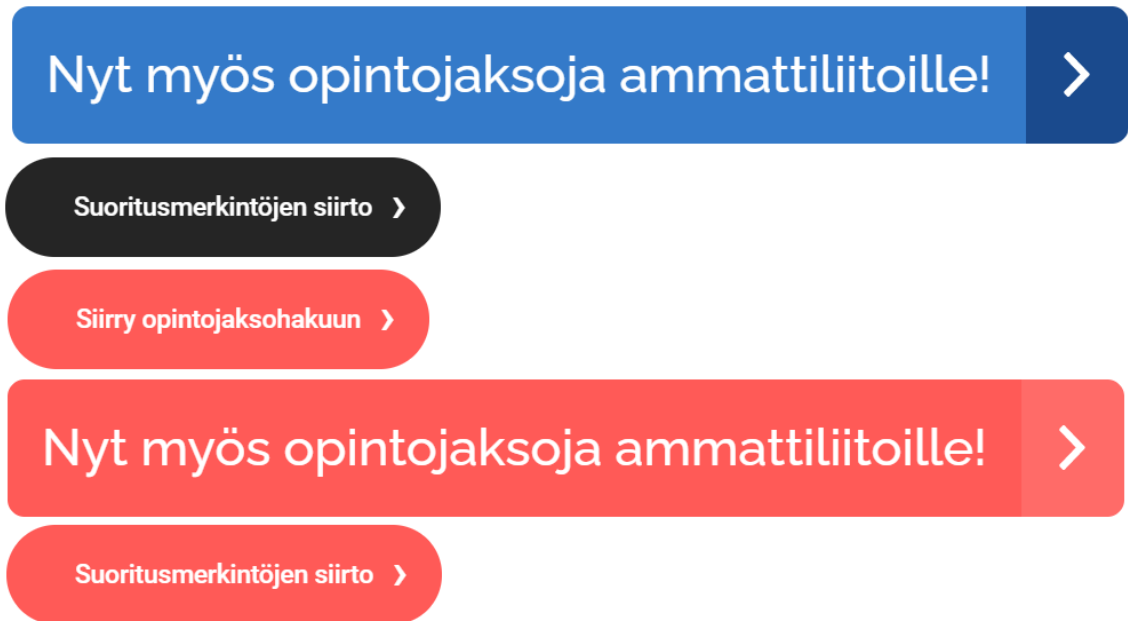
- Tummentamalla taustakuvaa, joten kuvavalinnasta huolimatta sisältöosio erottuu aina.
- Sumentamalla taustakuvaa, joten sisältöosion tarkat rajat erottavat sen taustakuvasta paremmin.
- Antaa sisältöosiolle varjo, millä se erottuu taustakuvasta.

Näitä kaikkia voi myös hyödyntää keskenään, jolloin mitään yksittäistä menetelmää ei tarvitse hyödyntää liiallisesti. Kuva antaa sivulle paljon persoonallisuutta ja on etusivun suurin ei-tekstipohjainen visuaalinen elementti. Siksi korjausehdotuksessa on erotettu sisältö ja tausta sommittelemalla sisältöelementin positio uudestaan, jättämällä kuva alkuperäiseksi.

Sisältöosioon on kuitenkin lisätty varjo, jotta se erottuu sivun valkoisesta taustasta. Käytettävyyden vuoksi myös koko sisältöosion pitäisi olla klikattava elementti.

5.3 Napit

Etusivun kolmella napilla on kaikilla eri värit. Kaikki klikattavat elementit tulisi olla brändivärin mukaisia (kuvio 4).

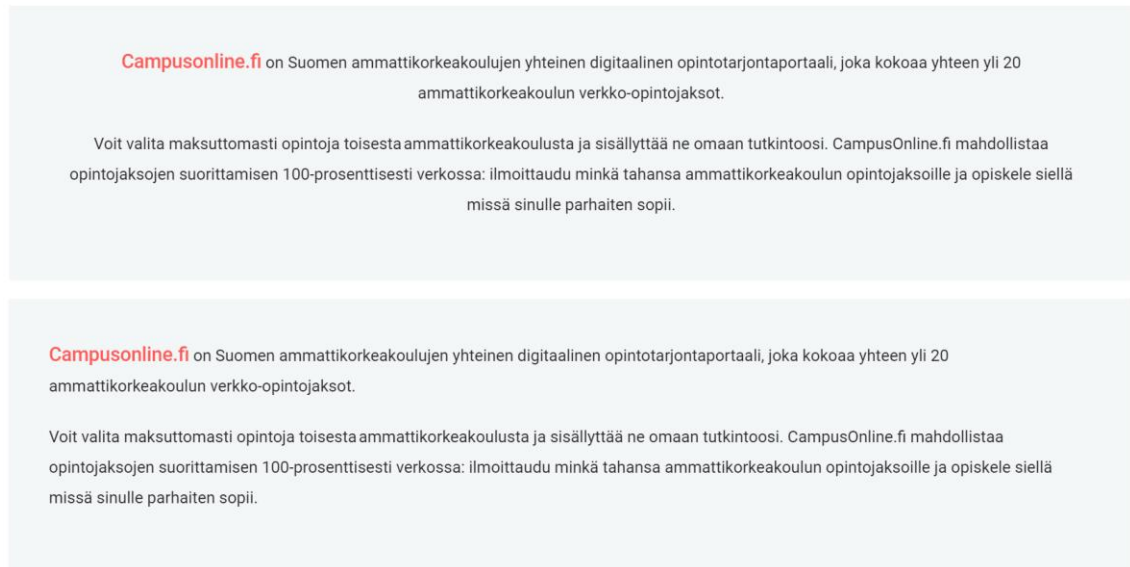

Kuvio 4: Napit

Opintojaksohaku-nappi on esimerkki oikeasta käytännöstä. Koko ammattiliitonnapin tulisi myös olla klikattavissa oleva elementti, ei ainoastaan sen oikean osan. Korjausehdotuksessa napit ovat yhtenäistetty.

5.4 Keskitys

Vaikka tekstin keskittäminen on helppo tapa luoda visuaalinen tasapaino, tulisi sitä välttää aina kun mahdollista (kuvio 5).

Kuvio 5: Keskitys

Kun sisältötekstiä on runsaasti, sen keskittäminen vaikeuttaa sen luettavuutta. Tämä johtuu siitä, että käyttäjä joutuu etsimään jokaisen rivin alkamiskohdan uudelleen. Kun teksti on tasattu vasemmalle, käyttäjän silmä palaa jokaisen rivin kohdalla luonnollisesti samalle viivalle.

Tekstin keskittäminen on perusteltavissa niissä tilanteissa, missä sisältöä on vähän. Näitä ovat esim. yksittäiset fraasit ja otsikot. Ratkaisuehdotuksessa visualisoidaan tekstin tasoittamista vasemmalle.

5.5 Otsikointi

Koska brändiväri on jätetty klikattaviin elementteihin, tulisi otsikoiden olla tekstin värin mukaisia (kuvio 6).

Kohderyhmä

Opintojaksot ovat maksuttomia ammattikorkeakoulujen läsnäoleville tutkinto-opiskelijoille (AMK/YAMK) ja avoimen amk:n polkuopiskelijoille.

Opintoja voivat suorittaa maksuttomasti myös vaihto-opiskelijat.

Avoimen AMK:n yksittäisiä opintojaksoja suorittaville opiskelijoille opinnot voivat olla maksullisia tai maksuttomia opinnon tarjoavan ammattikorkeakoulun käytännön mukaisesti. Tarkemmat tiedot käytännöistä löytyvät jokaisesta opintojaksokuvauksesta erikseen.

Opintoja voivat valita myös ammatillisten opettajakorkeakoulujen opiskelijat.

Kohderyhmä

Opintojaksot ovat maksuttomia ammattikorkeakoulujen läsnäoleville tutkinto-opiskelijoille (AMK/YAMK) ja avoimen amk:n polkuopiskelijoille. Opintoja voivat suorittaa maksuttomasti myös vaihto-opiskelijat.

Avoimen AMK:n yksittäisiä opintojaksoja suorittaville opiskelijoille opinnot voivat olla maksullisia tai maksuttomia opinnon tarjoavan ammattikorkeakoulun käytännön mukaisesti. Tarkemmat tiedot käytännöistä löytyvät jokaisesta opintojaksokuvauksesta erikseen.

Opintoja voivat valita myös ammatillisten opettajakorkeakoulujen opiskelijat.

Kuvio 6: Otsikointi

Visuaalisessa hierarkiassa on jo valmiiksi nostettu otsikoita niiden fonttikoon suuremmalla arvolla. Myös keskittämisen voi jättää pois, mikä lisää otsikon ja sen alla olevan tekstin yhtenäisyyttä.

5.6 Painotus

Tekstiä painotetaan nykyisin eri menetelmin, käyttämällä eri kirjasintyyppiä sekä myös lihavoimalla (kuvio 7).

Hyvä tietää

Portaalissa on perustiedot opintojaksoista. Opintojakson tietojen yhteydessä on linkki, joka johdattaa opintojakson tarjoavan ammattikorkeakoulun omille sivuille. Siellä on tarkemmat toteutustiedot sekä ilmoittautumisohjeistus opintojaksolle.

Portaalissa tarjolla olevat opinnot ovat täysin verkossa opiskeltavia. Konseptiltaan opintojaksot voivat kuitenkin olla erilaisia. Osa opinnoista on täysin itsenäisesti tietyn aikarajan sisällä suoritettavia, kun taas osassa opintojaksoissa on paljon verkossa tehtäviä ryhmätöitä, rajatumpia aikatauluja. **Katsothan aina tarkasti opintojakson kuvauksen yhteydestä ko. opintojakson toteutustavat.**

Opinnon järjestävä korkeakoulu ei hyväksilue tai järjestä näyttöä opintojaksosta, vaan mahdollinen AHOT tehdään kotikorkeakoulussa.

Hyvä tietää

Portaalissa on perustiedot opintojaksoista. Opintojakson tietojen yhteydessä on linkki, joka johdattaa opintojakson tarjoavan ammattikorkeakoulun omille sivuille. Siellä on tarkemmat toteutustiedot sekä ilmoittautumisohjeistus opintojaksolle.

Portaalissa tarjolla olevat opinnot ovat täysin verkossa opiskeltavia. Konseptiltaan opintojaksot voivat kuitenkin olla erilaisia. Osa opinnoista on täysin itsenäisesti tietyn aikarajan sisällä suoritettavia, kun taas osassa opintojaksoissa on paljon verkossa tehtäviä ryhmätöitä, rajatumpia aikatauluja. **Katsothan aina tarkasti opintojakson kuvauksen yhteydestä ko. opintojakson toteutustavat.**

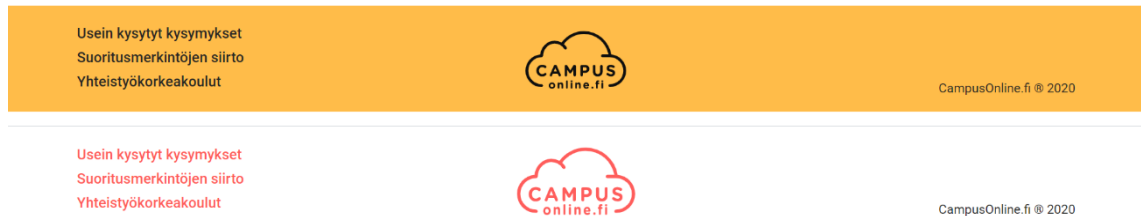
Opinnon järjestävä korkeakoulu ei hyväksilue tai järjestä näyttöä opintojaksosta, vaan mahdollinen AHOT tehdään kotikorkeakoulussa.

Kuvio 7: Painotus

Painotus on kannattavaa tehdä aina samalla tavalla, niin käyttäjä löytää helpoiten sen osan tekstistä mikä on haluttu tuoda erikseen esille. Ratkaisuehdotuksessa painotusta on käytetty pelkästään lihavoimalla.

5.7 Footer

Footer-osiossa on käytetty keltaista taustaväriä. Laajoilla näytön leveyksillä tämä on ainoa kohta etusivusta mistä tämä väri löytyy (kuvio 8).

Kuvio 8: Footer

Tämä keltainen väri tekee elementistä liiallisen räikeän ja se ei toimi harmoniassa muun sivuston kanssa. Korjausehdotuksessa on käytetty jakajaviivaa mikä löytyy valmiiksi sivulta. Taustaväri on jätetty valkoiseksi ja linkit on muokattu brändiväriksi. CampusOnline on klikattava elementti, joten siitä käytetään myös brändiväriä variaatiota.

5.8 Hakulomakkeen tekstihaku

Tekstihakukenttä osoitetaan vain aliviivalla, tämä voi tehdä siitä hankalasti löydettävän (kuvio 9).

Kuvio 9: Tekstihaku

Lisäämällä reunukset koko tekstikentän ympärille sen ymmärtää helpommin olevan klikattava elementti. Otsikon ja sisältösyöttökentän väliä on myös lisätty, ettei ne olisi täysin kiinni toisissaan.

5.9 Hakulomakkeen palstat

Laajakuvanäkymässä hakulomakkeen palstat menevät vierekkäin usealle riville (kuvio 10).

Lukukausi

- Kevät
- Kesä
- Syksy
- Non-Stop

Opintojakson tilanne

- Opintojaksot, joilla tilaa

Lukukausi

- Kevät
- Kesä
- Syksy
- Non-Stop

Opintojakson tilanne

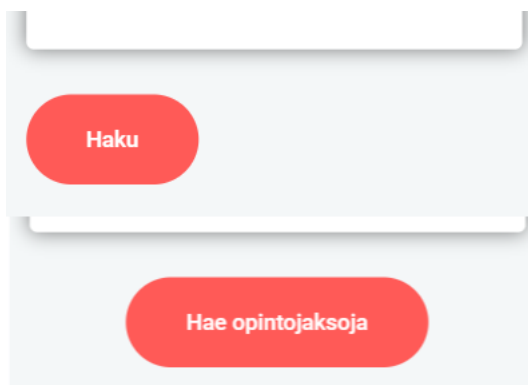
- Opintojaksot, joilla tilaa

Kuvio 10: Hakulomakkeen palstoitus

Yleiseen käytäntöön kuuluu jokaisen lomakkeen osion sijoittaminen yhdelle palstalle. Tämä auttaa lomakkeen käytettävyyttä, koska käyttäjän tarvitsee navigoida vain ylhäältä alas, eikä horisontaalisesti.

5.10 Hakulomakkeen hakunappi

Hakulomakenappi löytyy lomakkeen alta ja se on tasoitettu vasemmalle.

Kuvio 11: Hakulomakkeen hakunappi

Geneerisen ”Haku”-tekstin sijaan kannattaa käyttää napin toimintoa kuvailevaa tekstiä. Tämä tekee napista myös suuremman, mikä antaa sille suuremman prioriteetin visuaalisessa hierarkiassa. Nappi on myös keskitetty visuaalisen mukavuuden vuoksi.

6 Kehittämiskohteen tulokset

Tässä projektissa otettiin huomioon käytettävyys siinä muodossa, missä se huomioi visuaalisen mielekkyyden osana käytettävyyttä. Koska tässä projektissa käytettiin vain yhtä käytettävyysasiantuntijaa ja projektin tarkoitus oli tuoda helposti ymmärrettävää sisältöä sivuston tulevaisuutta varten myös heille, joilla ei ole käytettävyysalan osaamista, löydetyt ongelmat korjausehdotuksineen selitetään vapaamuotoisesti asiantuntijaraportissa mahdollisimman helposti ymmärrettävällä tavalla.

Asiantuntijaraportin päätarkoitus oli antaa selvät ohjeet sivuston käytettävyyden parantamiseksi ja se keskittyy ongelmien ja ratkaisujen visualisuuteen, ei relevantteihin heuristiikkoihin tai ongelmien kriittisyysarvioihin.

Käytettävyydestaus ei tuonut kriittisiä käytettävyysongelmia esille, jotka estäisivät käyttäjiä suorittamasta haluttuja toimintoja. Pääsääntöisesti palvelun käyttökokemus oli hyvä.

Tutkitun palvelun suurin epäkohta oli visuaalisen identiteetin puuttuminen, mikä johtaa siihen, että palvelun eri sivut vaikuttivat ajoittain eri toimijoiden tuotoksilta. Jos käytettyjä värejä ja fontteja standardisoitaisiin ja sivuston elementtien visuaaliset tyylit yhdistettäisiin, olisi palvelu erittäin hyvällä mallilla.

Lähteet

Painetut

Nielsen, J. 1993. Usability Engineering. 1. painos. California, Yhdysvallat: Morgan Kaufmann.

Nielsen, J. 1994. Usability Inspection Methods. 1. painos. Boston, Yhdysvallat: Conference Companion

Sähköiset

CampusOnline. Campusonline.fi - eAMK. Viitattu 15.5.2020.

<https://www.eamk.fi/fi/campusonline/>

Middleton, F. 2019. Reliability vs validity: what's the difference? Viitattu 28.9.2020.

<https://www.scribbr.com/methodology/reliability-vs-validity/>

Nielsen, J. 1994. How to Conduct a Heuristic Evaluation. Viitattu 15.5.2020.

<https://www.nngroup.com/articles/how-to-conduct-a-heuristic-evaluation/>

Nielsen, J. 1994. 10 Usability Heuristics for User Interface Design. Viitattu 15.5.2020.

<https://www.nngroup.com/articles/ten-usability-heuristics/>

Nielsen, J. 1994. Usability Inspection Methods. Viitattu 15.5.2020.

<https://dl.acm.org/doi/pdf/10.1145/259963.260531>

Nielsen, J. 2012. Usability 101: Introduction to Usability. Viitattu 15.5.2020.

<https://www.nngroup.com/articles/usability-101-introduction-to-usability/>

Noble, H. & Smith, J. 2015. Issues of validity and reliability in qualitative research. Viitattu 28.9.2020. <http://eprints.hud.ac.uk/id/eprint/23995/1/SmithIssues.pdf>

Sutcliffe, A. 2002. Accessing the Reliability of Heuristic Evaluation for Website Attractiveness and Usability. Viitattu 22.8.2020. <https://dblp.uni-trier.de/db/conf/hicss/hicss2002-5.html#Sutcliffe02>

Kuviot

Kuvio 1: Yläpalkki.....	11
Kuvio 2: Päävalikko mobiilinäkymässä.....	13
Kuvio 3: Hero-osio.....	14
Kuvio 4: Napit.....	15
Kuvio 5: Keskitys.....	16
Kuvio 6: Otsikointi.....	17
Kuvio 7: Painotus.....	18
Kuvio 8: Footer.....	19
Kuvio 9: Tekstihaku.....	19
Kuvio 10: Hakulomakkeen palstoitus.....	20
Kuvio 11: Hakulomakkeen hakunappi.....	20